

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura UTA Găgăuzia, Mihailenco Olga, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 21 decembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Brodețcaia Svetlana Anatoli, *născută la 12 septembrie 1964, originară din Federația Rusă, reg. Lipeț, or. Eleț, domiciliată în or. Basarabeasca, str. Trudovaia nr. 66, ap. 5.*

Cusursuz Ilia Nicolae, *născut la 14 iulie 1949, originar și domiciliat în or. Ceadâr-Lunga, str. Gogoli nr. 5.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.01.2011 – 14.10.2013;

Instanța de apel: 27.11.2013 – 21.12.2015;

Instanța de recurs: 19.04.2016 – 08.06.2016.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 14 octombrie 2013, **Brodețcaia S.** a fost achitată de săvîrșirea infracțiunii prevăzute la art. 298 lit. b) Cod penal, din motiv că fapta săvîrșită nu întrunește elementele infracțiunii.

Tot prin aceeași sentință, **Cusursuz I.** a fost achitat de săvîrșirea infracțiunea prevăzută la art. 298 lit. b) Cod penal, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele

infracțiunii, iar pentru infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

2. De către organul de urmărire penală, **Brodețcaia S.** a fost învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 298 lit. b) Cod penal, precum că ea fiind conducătorul întreprinderii de distribuție de sud a rețelelor electrice la sectorul Comrat, fiind împuternicită în baza obligațiilor sale de serviciu, precum și în baza actelor normative de interpretare la efectuarea conducerii operative a întreprinderii, organizația întreținerii tehnice și reparației, modernizarea și reconstruirea instalațiilor electrice, adoptarea hotărârilor la stoparea obiectelor energetice, care reprezintă un risc pentru viața și sănătatea populației. Efectuând conducerea întreprinderii energetică, a încălcat obligațiile de serviciu, precum și prescripția normativă, care reglementează exploatarea nepericuloasă a obiectelor de energetică și nu a reacționat corespunzător asupra semnelor organelor de control și nu a executat actele normative de interpretare inspecției cu privire la deconectarea imediată a substației de transformare de tensiune înaltă în legătura cu încălcările depistate a regulilor exploatarea ei, și ca rezultat a fost cauzate consecințe grave părții vătămate, exprima prin electrocutare.

Astfel, Brodețcaia S., în conformitate cu ordinul nr. 79 din 08.02.2007, exercitând funcția de manager de conducere a Rețelelor Electrice sectorului Comrat ÎCS „RED UNION FENOSA” S.A., contrar obligațiilor sale de serviciu, în conformitate cu care este obligată să efectueze conducerea și administrarea lucrărilor de întreținere, reparație și dezvoltare a rețelelor și instalațiilor electrice de tensiune medie și joasă, să studieze rezultatele activității la întreținerea rețelelor și instalațiilor electrice de tensiune medie și joasă, să i-a măsuri, care vor fi direcționate la corectarea situațiilor negative și la optimizarea lor, să efectueze un control de respectarea regulilor și măsurilor securității anti-incendiară și protecției muncii, să efectueze conducerea activității subdiviziunilor subordonate ei, să conducă personalul subordonat, să ridice nivelul de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor, inclusiv, și în domeniul protecției muncii. De asemenea a încălcat pct. 5 din Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație ANRE nr. 314 din 04 decembrie 2008, conform căruia, furnizorul sau unitatea de distribuție, este responsabil pentru deținerea corespunzătoare atât rețelelor electrice care aparțin lui, cât și rețelelor electrice, pentru deținerea cărora furnizorul este responsabil conform Regulamentului cu privire la calitatea serviciului de distribuție și furnizare a energiei electrice, aprobat prin hotărârea Consiliului de Administrație ANRE nr. 292 din 23 iunie 2008, să efectueze exploatarea lor și reparația conform cerințelor documentelor normative obligatorii, și să asigure securitatea cetățenilor și animalelor.

Contrar obligațiilor de serviciu, precum și actelor normative de specialitate, Brodețcaia S. primind actul-prescripția nr. 02 din 29.01.2009, emis de către inspectorul superior a Inspecției Energetice Teritoriale Comrat, Barladean L., în care era indicat despre deconectare imediată a Substației de Transformare nr. 115, amplasată în or. Ceadâr-Lunga, str. Iubileinaia de la rețelele furnizorului în legătura cu lipsa condițiilor pentru exploatarea rezistentă și nepericuloasă, care s-au manifestat în lipsa lăcatului, sau unui dispozitiv de

blocare a ușilor de intrare în încăperea substației, acordând astfel, posibilitatea pătrunderii libere și aflării în încăperea substației, care este în stare de funcționare, a cărei noduri și agregate sunt sub tensiunea înaltă, care este periculoasă pentru viața și sănătatea, în lipsa semnelor de avertizare a pericolului și inscripțiilor pe ușile de intrare, în lipsa semnelor de avertizare de securitate și inscripțiilor pe tablourile și celulele substației, fiind accesul deschis la canalele de cabluri în încăperile substației, precum și existența cablurilor deschise neprotejate de tensiune înaltă. Îndeplinind obligațiile sale de serviciu, care s-au manifestat în neglijența delictuală, Brodețcaia S., fiind înștiințată despre existența încălcărilor legate cu lipsa condițiilor de exploatare nepericuloasă a substației de transformare nr. 115, precum și necesitatea deconectării ei imediate și știind faptul, că exploatarea substației reprezintă un pericol real pentru viața și sănătatea populației, a încălcat prevederile pct. 1.5.7. din Regulamentul de exploatare tehnică a rețelelor și Stațiilor Electrice (ulterior RETRSE), aprobat prin ordinul nr. 21 din 16.03.1998 Departamentului Energetică, Resu Energetice și Combustibil, în conformitate cu care: *„dacă a fost depistată starea de avarie a instalațiilor energice, sau încălcarea, care influențează asupra rezistenței și exploatarea nepericuloasă a obiectului, precum și dacă a expirat termenul examinării tehnice ordinare, exploatarea ulterioară a obiectului examinat este interzisă”*. În pofida acestor prevederi, nu reacționat corespunzător asupra cerințelor Inspecției Energetice Teritoriale Comrat, și nu a luat careva măsuri referitor la deconectarea ei imediată continuând prin acest fapt exploatarea ei periculoasă, în urma cărui fapt, la 09.05.2009, aproximativ la ora 17:00, minorul Slav A., necunoscând despre pericolul obiectului dat, din cauza lipsei semnelor de avertizare a pericolului și dispozitivelor de blocare pe ușile de intrare, liber a pătruns în încăperea Substației de Transformare nr. 115, unde a fost electrocutat, în urma căreia ultimul, i-a fost cauzate potrivit raportului de expertiză medico-legală, arsuri electrice de gradul 2-3 A, B, și 4, pe suprafața mâinii drepte și vîinii drepte, pe 14 % din suprafața totală, care s-au complicat prin encefalopatia toxică, hepatită, nefrită și cardită, cu ulterioară amputare a membrei superioare drepte la nivelul treimii medii a antebrațului drept, care se califică drept vătămarea intenționată gravă a integrității corporale cu pierderea anatomică a mâinii drepte la nivelul treimii medii a antebrațului.

Acțiunile lui **Brodețcaia S.**, la etapa urmăririi penale au fost calificate în prevederile art. 298 lit. b) Codului Penal, adică încălcarea regulilor la exploatarea stațiilor la repartizarea energiei electrice, cu cauzarea consecințelor grave.

Lui **Cusursuz I.** i-a fost înaintată învinuirea pe faptul că el fiind șef a brigăzii la exploatarea rețelelor de distribuție, a întreprinderii Rețelelor Electrice de Sud a sectorului Comrat, fiind împuternicit, în baza obligațiilor de serviciu, întru asigurarea exploatarea nepericuloasă a obiectelor energice, acționînd conform ordinului conducerii întreprinderii energetice, ca fiind persoană responsabilă pentru starea tehnică și exploatarea nepericuloasă, avînd sub răspundere activitatea brigăzii asupra obiectelor energetice, a întocmit vădit un document fals cu privire la lipsirea încălcărilor la unul din obiectele energetice, care i-au fost încredințate și în încălcarea obligațiilor sale, precum și în atitudinea neglijentă, în încălcarea

prescripțiilor normative, care reglementează exploatarea nepericuloasă a obiectelor energetice, nu a reacționat corespunzător la încălcările existente a regulilor de exploatare nepericuloasă, precum și la indicațiile organelor de control și nu a informat conducerea întreprinderii despre necesitatea deconectării imediate a substației de transformare de tensiunea înaltă, fapt ce a cauzat consecințe grave, exprimate vătămarea gravă a părții vătămăte.

Astfel, Cusursuz I., în conformitate cu ordinul nr. 380-c din 27.10.2005, exercitând obligațiile sale în calitate de șef al brigăzii de exploatare a extinderii de sud a întreprinderii extinderii de sud a rețelelor electrice la sectorul Comrat, ÎCS „RED Union Fenosa” S.A., contrar obligațiilor de serviciu, conform cărora, a fost obligat de a programa și verifica lucrările de deținere a rețelelor cu tensiunea medie și scăzută, de a efectua un control privind respectarea normelor tehnice și normelor de securitate în procesul realizării lucrărilor pe instalațiile electrice, de a informa despre defectările și incidentele, care au avut loc pe instalații, despre mijloacele necesare pentru rezolvarea lor, de a supraveghea aspectele administrativ-economice a activității de deținerea lor, de a participa la lichidarea accidentelor la instalațiile electrice, acționând contrar indicației scrise nr. 17 din 21 octombrie 2008 a Managerului de conducere a Rețelelor sectorului Comrat ÎCS „RED UNION FENOSA” S.A., Brodețcaia S.. conform căreia, Cusursuz I., a fost stabilit în calitate de persoana responsabilă pentru starea tehnică și integritatea Substației de Transformare nr. 115, concomitent, grav a încălcat pct. 5 a Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobat prin hotărârea Consiliului de Administrație ANRE nr. 314 din 04 decembrie 2008, în conformitate cu care furnizorul sau unitatea de distribuție, în care Cusursuz I., poartă răspunderea personală, iar potrivit Regulamentul cu privire la calitatea serviciului de distribuție și furnizare a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.292 din 23 iunie 2008, ultimul a fost obligat să efectueze exploatarea și reparația lor în corespundere cu cerințele actelor normative obligatorii și să asigure securitatea cetățenilor și a animalelor.

Contrar obligațiilor sale, indicate prin prescripția normativă, precum și prin prevederile, prevăzute de pct. 1.5.4, 5.4.15, din „Regulile de exploatarea tehnică a rețelelor și Stațiilor Electrice”, aprobate prin ordinul nr. 21 din 16.03.1998 Departamentului Energetică, Resurse Energetice și Combustibil, conform cărora, persoanele responsabile pentru starea și exploatarea nepericuloasă a instalațiilor, clădirii și construcțiilor, trebuiau să asigure exploatarea obiectelor energice în conformitate cu cerințele instrucțiilor și altor documente normativ-tehnice, să organizeze controlul echipamentului a instalațiilor energice, să cerceteze și să controleze refuzurile în funcționarea instalației și elementelor ei, administreze documentația de exploatare și reparație, să organizeze examinarea echipamentului instalațiilor de distribuție fără deconectarea de la rețeaua în punctele de transformare și de distribuție nu mai puțin, decât o dată în 6 luni. La 14.01.2009 Cusursuz I., îndeplinindu-și obligațiile sale în calitate de șef de brigada de exploatare a rețelelor de distribuție a întreprinderii de energia a efectuat o examinare a Substației de Transformare nr.

115, întocmind actul obiectului energetic, unde a introdus informațiile vădit false cu privire la exploatarea nepericuloasă a acesteia.

Cusursuz I. continuând activitatea sa, exprimată prin neglijența criminală a obligațiilor sale de serviciu, precum și a prescripțiilor normative, care reglementează exploatarea nepericuloasă a obiectelor energetice, pentru care ultimul poartă răspundere personală, știind veridic despre actul-ordonanță nr. 02 din 29.01.2009, emis de către inspectorul superior a Inspecției Energetice Teritoriale Comrat, Barladean L., unde în ordonanța a fost indicat despre deconectare imediată a Substației de Transformare nr. 115, amplasată în or. Ceadâr-Lunga, str. Iubileinaia de la rețelele furnizorului în legătura cu lipsa condițiilor pentru exploatarea rezistentă și nepericuloasă, care s-au manifestat în lipsa lăcatului, sau unui dispozitiv de blocare pe ușile de intrare în încăperea substației, acordând astfel, posibilitatea pătrunderii libere și aflării în încăperea substației, care este în stare de funcționare, a cărei noduri și agregate, sunt sub tensiunea înaltă, care este periculoasă pentru viața și sănătatea, în lipsa semnelor de avertizare a pericolului și inscripțiilor pe ușile de intrare, în lipsa semnelor de avertizare de securitate și inscripțiilor pe tablourile și celulele substației, fiind accesul deschis spre canalele de cabluri în încăperile substației, precum și existența cablurilor deschise neprotejate de tensiune înaltă, încălcările stabilite și de către el însuși în cadrul examinărilor anterioare, nu a întreprins careva măsuri necesare pentru deconectarea imediată a substației nr.115, prin care a încălcat grav a încălcat prevederile pct. 1.5.7. din „Regulile de exploatarea tehnică a rețelelor și Stațiilor Electrice aprobate prin ordinul nr. 21 din 16.03.1998 Departamentului Energetică, Resurse Energetice și Combustibil”, în conformitate cu care *„dacă a fost depistată starea de avarie a instalațiilor energice, sau încălcarea, care influențează asupra rezistența și exploatarea nepericuloasă a obiectului, precum și dacă a expirat termenul a examinării tehnice ordinare, exploatarea ulterioară a obiectului examinat este interzis”*, nu a reacționat corespunzător asupra cerințelor Inspecției Energetice Teritoriale Comrat, și nu a luat careva măsuri referitor la deconectarea ei imediată, continuând prin acest fapt exploatarea ei periculoasă, în urma cărui fapt, la 09.05. 2009, aproximativ la ora 17:00, minorul Slav A., necunoscând pericolul obiectului dat, din cauza lipsei semnelor de avertizare a pericolului și dispozitivelor de blocare pe ușile de intrare, liber a pătruns în încăperea Substației de Transformare nr. 115, unde a fost electrocutat, în urma căreia ultimul, i-a fost cauzate potrivit raportului de expertiză medico-legală, arsuri de gradul 2-3 A, B, și 4, pe suprafața mîinii drepte și vîinii drepte, pe 14 % din suprafața totală a corpului, care s-au complicat prin encefalopatia toxică, hepatită, nefrită și cardită, cu ulterioară amputare a membrei superioare drepte la nivelul treimii medie a antebrațului drept, care au fost cauzate prin acțiunea curentului electric, și se califică drept vătămarea intenționată gravă a integrității corporale cu pierderea anatomică a mîinii drepte la nivelul treimii medie a antebrațului.

Acțiunile lui **Cusursuz I.** de către organul de urmărire penală au fost calificate la art. 298 lit. b) Codului Penal, expuse neglijența social-periculoasă, adică încălcarea regulilor de exploatare a stațiilor de distribuire a energiei electrice, care a provocat alte urmări grave.

Tot lui, **Cusursuz I.**, i-a fost înaintată învinuirea pe faptul că în baza obligațiilor sale și prescripțiilor normative, fiind persoana responsabilă pentru starea și exploatarea nepericuloasă a instalațiilor, clădirii și construcțiilor, era obligată să asigure exploatarea obiectelor energice în conformitate cu cerințele instrucțiunilor și altor documente normativ-tehnice, să organizeze control echipamentului a instalațiilor de distribuție fără deconectarea de la rețeaua în punctelor de transformare și de distribuție nu mai puțin decât o dată în 6 luni, pe data de 14.01.2009, exercitând obligațiile sale în calitate de șef de brigadă de exploatare a rețelelor de distribuție a întreprinderii energetice, a efectuat un control planificat a Substațiilor de Transformare nr. 115, întocmind un act de control a obiectului energetic, unde a introdus informațiile vădit false cu privire la existența chipurilor la obiectul examinat a semnelor și placardelor de avertizare de pericol pentru viața și sănătatea populației, precum și existența lăcatelor pe ușile de intrare și altor dispozitiv, care împiedică accesului liber în încăpere.

Acțiunile lui **Cusursuz I.**, de către organul de urmărire penală în prevederile art. 361 alin. (1) Codului Penal, și anume faptul că el prin acțiunile sale intenționate a întocmit un document oficial fals, care l-a liberat de la obligațiile sale.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia:

Inculpații Brodețcaia S. și Cusursuz I. să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 298 lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată pe un termen de 4 ani.

Tot prin aceeași decizie, să fie dispus încetarea procesului penal intentat în privința lui Cusursuz I. în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În motivarea apelului, procurorul a menționat faptul că prima instanță nu a apreciat în mod corespunzător declarațiile martorilor date pe această cauză penală, dar a luat în considerație doar probele prezentate de către partea apărării.

Așadar, la adoptarea hotărârii de achitare, instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că accidentul produs cu minorul Slav S. a avut loc din cauza efectuării necorespunzătoare a tuturor lucrărilor necesare de serviciu și de exploatare a substației de transformare nr. 115 de către lucrătorii ÎCS „Red Union Fenosa” SA, iar acești lucrători sunt nemijlocit inculpații învinuiți pe caz, fapt care rezultă din fișa de post ale acestora.

Apelantul, a mai indicat că concluziile prime instanțe referitoare la nevinovăția persoanelor învinuite au rezultat din aprecierea necorespunzătoare a circumstanțelor de fapt în care a fost săvârșită infracțiunea.

Prima instanță, nu luat în considerație faptul că a fost solicitat de repetate ori deconectarea substației nr. 115, de către administrația întreprinderii din motivul neasigurării exploatării ei nepericuloase, însă din cauza neglijenței din partea inculpaților această

substație a fost utilizată în continuare, fapt care dovedesc atitudinea de neglijență în efectuarea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

Procurorul, a mai menționat că prima instanță în partea motivatorie a sentinței a indicat că în actul-ordonanță a Inspecției Energetice nr. 02 din 29.01.2009 exista solicitarea cu privire la deconectarea imediată a substației de transformare nr. 115, din cauza nesoluționării chestiunii cu privire la apartenența de balanță a acesteia și continuarea consumului ei de către furnizorul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, ca fără stăpîn.

Așadar, apelantul a remarcat că concluziile primei instanței în acest sens sunt eronate, deoarece ea greșit a sesizat că deconectarea substației nr. 115 a fost solicitată din motivul lipsei acesteia la balanța întreprinderii, însă nu a reținut că la această substație nu era prezent lacătul și semnele de avertizare a pericolului sau alte încălcări care au fost depistate.

Prin urmare, angajații ÎCS „Red Union Fenosa” SA erau obligați de a deconecta obiectul din cauza imposibilității asigurării securității populației la utilizarea lui în continuare.

În sensul dat, apelantul a menționat că prima instanță și-a baza soluția adoptată doar pe presupuneri, deoarece pct. 5 Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobat prin Hotărîrea ANRE nr. 314 din 04.12.2008, care a intrat în vigoare 13.02.2009, și care a fost valabil la momentul accidentului care a avut loc pe dată de 09.05.2009, corespunde pct. 5 Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobat prin Hotărîrea ANRE nr. 393 din 15.12.2010, și care a intrat în vigoare pe dată de 15.04.2011, conform căreia operatorul de rețea, furnizorul este responsabil de furnizarea fiabilă și continuă a energiei electrice consumatorilor finali în conformitate cu categoria receptorilor de energie electrică, potrivit gradului de fiabilitate a furnizării energiei electrice, stabilit în Normele de amenajare a instalațiilor electrice și în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciului de distribuție și furnizare a energiei electrice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Consiliului de administrație al Agenției nr. 292 din 23 iunie 2008 (monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008 nr. 134-137, art. 384).

În concluzie, procurorul a subliniat că anume lipsa schemei verificate de control pentru executarea măsurilor planificate cu privire la deservirea tehnică în compania ÎCS „Red Union Fenosa” SA, care furnizează energia electrică și administrează toate liniile electrice, precum și substațiile de transformare în funcție, neglijența persoanelor în funcție și lipsa de responsabilitate pentru respectarea normelor tehnice și prescripțiilor indicate în regulamentele interne ale întreprinderii, au dus la cauzarea accidentului cu implicarea minorului Slav A.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 21 decembrie 2015 apelul declarat a fost respins, ca fiind nefondat, cu menținerea hotărîrii contestate.

5. În partea descriptivă a deciziei contestate, instanța de apel a constatat că prima instanță întemeiat a stabilit circumstanțele de fapt și a adoptat o concluzie corectă cu privire la nevinovăția inculpaților Brodețcaia S. și Cusursuz I.

Așadar, instanța de apel a menționat că reieșind din conținutul materialelor dosarului penal și circumstanțele de fapt expuse, învinuirea adusă inculpaților de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 298 lit. b) Cod penal și art. 361 alin. (1) Cod penal este neîntemeiată, la care nu este dovedită nici latura obiectivă și nici latura subiectivă a infracțiunii săvârșite.

Aceste circumstanțe au fost confirmate prin declarațiile părții vătămate Slav A., date în ședința de judecată a primei instanțe și cea de apel, prin declarațiile martorilor Coltuclu V., și Constantinov M., adică de către instalatorii electrici, care s-au deplasat la comanda dispecerului la data de 09.05.2009 la substația nr.115, prin declarațiile martorilor Grosu M. și Grosu E., precum și prin declarațiile martorului minor Cuzimin M., depuse în ședința de judecată a instanței de apel.

Totodată, instanța de apel a constatat faptul că inculpații Brodețcaia S. și Cusursuz I. nu au negat faptul neexecutării prescripției nr. 02 din 29.01.2009 înaintate de către Inspekția Energetică Teritorială Comrat, și nu au luat careva măsuri referitor la deconectarea imediată a substației nr. 115, întrucât la aceasta au fost respectate condițiile pentru exploatarea rezistentă și nepericuloasă.

Astfel, instanța de apel a considerat că argumentele apelantului sunt neîntemeiate și nu sunt dovedite, și anume în partea învinuirii inculpaților, privind faptul că în prescripția a fost indicat nu pur și simplu despre lipsa condițiilor pentru exploatarea rezistentă și nepericuloasă, și încă privind faptul, că aceasta s-a manifestat în: lipsa lăcatului, sau unui dispozitiv de blocare pe ușile de intrare în încăperea substației și lipsa semnelor de avertizare a pericolului și inscripțiilor pe ușile de intrare, în lipsa semnelor de avertizare de securitate și inscripțiilor pe tablourile și celulele substației.

În contextul dat, a fost stabilit, că în ianuarie 2009 încălcările, indicate în învinuirea nu au avut loc, fapt care rezultă însuși din conținutul actului-prescripția nr. 02 din 29.01.2009 întocmit de către șeful Inspekției Energetice Teritoriale Comrat, Barladean L., și adresat managerului de conducerea a rețelelor sectorului Comrat ICS „RED UNION FENOSA” S.A., Brodețcaia S., înregistrat în ÎCS „RED UNION FENOSA” S.A., pe data de 31.01.2009, în care lipsesc indicațiile referitor la careva încălcări concrete a condițiilor pentru exploatarea rezistentă și nepericuloasă la substația nr. 115 (vol. I, f.d. 184-185).

Reieșind, din act-prescripția nr. 2 din 29.01.2009, precum și din procesul-verbal de examinare a actelor-prescripție din 04 octombrie 2010, emise de către Inspekția Energetice Teritoriale Comrat pentru perioada de 2007-2010, întocmit de către procurorul Direcției Procuraturii Generale Bațalai I., (vol. I, f.d. 196-200), rezultă faptul, că în actul-prescripția nr. 2 din 29.01.2009 în rubrica „au rămas executate următoarele prescripții din actul-prescripție nr. 03 din 01.02.2008” este indicat doar faptul privind aceea că „până în prezent nu sunt întreprinse măsurile corespunzătoare și de către furnizorul se folosesc fără stăpîn substația nr. 115 și 117 - încălcarea prevăzută la pct.15.3 RFUEE”.

Așadar, nu a fost indicat în actul respectiv despre exploatarea necorespunzătoare a substației nr. 115.

În continuare, instanța de apel s-a expus și asupra învinuirii aduse lui Cusursuz I. în baza art. 361 alin. (1) Cod penal.

Astfel, Cusursuz I. a fost învinuit și în faptul, că el, prin acțiunile sale intenționate a întocmit un document fals care îl eliberează de la obligațiile sale de serviciu.

Reieșind din materialele dosarului, instanța de apel a menționat faptul că acțiunile, imputate inculpatului Cusursuz I. în baza art. 361 alin.(1) Cod penal, nu și-au găsit confirmarea nici în materialele dosarului, nici în ședința de judecată în cadrul primei instanță, și nici în instanța de apel.

De asemenea, a fost constatat faptul, că însuși Cusursuz I. nu a fost obligat și nu a efectuat examinarea planificată a substației nr.115 la 14.01.2009, și de fapt această examinarea a efectuat-o instalatorul electric Cara D., care și a întocmit actul examinării a substației nr. 115 din 14.01.2009 (vol. II, f.d. 85), reflectînd în el existența dispozitivelor de blocare pe uși și existența inscripțiilor de securitate, faptul, care el singur l-a confirmat în ședința de judecată în instanța de apel. Conform obligațiilor lui de serviciu, el a fost obligat să introducă în actul de examinare toate neajunsurile, depistate de către el, dacă au fost astfel de neajunsuri, și ulterior să îl transmită șefului de sector, care, facînd cunoștința cu el, trebuia să îl semneze.

Mai mult ca atît, veridicitatea examinării planificate a substației nr.115 s-a confirmat prin declarațiile martorului Tauci I., (vol. 4 f.d. 214-216) și a martorilor Barladean L., Constantinov M., Coltuclu V., Grosu M., Cara D. depuse în ședința de judecată în cadrul instanței de apel (vol. 4, f.d. 150-161,147-148,145-146,164-165,166).

Reieșind din circumstanțele menționate mai sus, instanța de apel a indicat că argumentele invocate de apelant au caracter de presupuneri și nu pot fi confirmate, din care motiv nu au fost puse la baza învinuirii.

Prin urmare, în partea învinuirii înaintate lui Cusursuz I., în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, nu a fost stabilită existența faptului infracțiunii, deoarece nu a fost dovedit faptul că anume Cusursuz I., a întocmit actul de examinare a substației nr.115 din 14.01.2009 și faptul că informațiile introduse de către instalatorul electric Cara D. în actul de examinare a substației respective, sunt vădit false.

În concluzie, instanța de apel a menționat că susține aprecierile primei instanței privind faptul că este imposibil de a învinui pe inculpații Brodețcaia I. și Cusursuz I. de neaplicarea măsurilor corespunzătoare referitor la înlăturarea neajunsurilor necunoscute în privința substației nr. 115.

6. Nefiind de acord cu decizia adoptată de către instanța de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar prin care solicită casarea totală a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit căreia:

Inculpații Brodețcaia S. și Cusursuz I. să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 298 lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată pe un termen de 4 ani.

Tot prin aceeași decizie, să fie dispus încetarea procesului penal intentat în privința lui Cusursuz I. în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În motivarea recursului, procurorul indică că instanța de apel la adoptarea deciziei nu a respectat prevederile art. 101 Cod de procedură penală și nu a apreciat toate probele din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate Slav A. care atît în cadrul ședinței primei instanțe, cît și ale instanței de apel declarat că ușa substației de transformare nr. 115 era deschisă, lacătele și semnele de avertizare lipseau, precum și declarațiilor martorului Barladean E. din conținutul cărora rezultă că în actele de examinare a substației de transformare nr.115 se conțineau mai multe remărci referitor la semnele de securitate al obiectului. Totodată acesta a comunicat că din actul-prescripție nr. 2 din 29.01.2009 se constată că substația de transformare nr. 115 se exploatează în continuare fără să fie luat la balanță, iar în a doua parte a prescripției nominalizate este indicat asupra necesității deconectării imediate a punctului de transformare nr.115 din motivul exploatării nesigure a obiectului în cauză.

Totodată, instanța nu a reținut nici faptul că conform rezultatelor verificării la substația de transformare nr.115 au fost depistate încălcări ale prevederilor Ordinul nr. 21 din 16.03.1998 a Departamentului Energetică, Resurse Energetice și Combustibil al R. Moldova și Hotărîrea Consiliului de administrație al ANRE nr.292 din 23 iunie 2008.

Faptele expuse în rechizitoriu și în declarațiile martorilor se confirmă și prin concluziile expertizei nr. 3078/10 din 19.10. 2010, care neîntemeiat nu a fost luat în considerație de către instanța de apel la adoptarea deciziei, examinînd astfel cauza într-un mod unilateral.

În drept, recurentul își întemeiază recursului pe temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală.

7. Asupra recursului declarat inculpatul Cusursuz I. și avocatul Mocanu V. în numele inculpatei Brodețcaia S. au depus referințe, prin care au solicitat declararea acestuia ca fiind inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu și în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Reieșind, din conținutul recursului declarat, instanța de recurs constată că recurentul invocă drept temei de casare a deciziei contestate pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de

procedură, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Însă, lecturînd textul recursului, instanța de recurs remarcă că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul aprecierii probelor, indicînd că instanțele de fond fără a lua în considerație toate circumstanțele cauzei au dat o apreciere greșită și neobiectivă probatoriului administrat.

Verificînd materialele cauzei, în raport cu cele invocate de recurent, instanța de recurs notează că, criticele în partea ce ține de greșita apreciere a probelor administrate, se resping, ca inadmisibile, odată ce chestiunea de apreciere a probelor ține de stabilirea stării de fapt, iar acestea este atributul exclusiv al instanțelor de fond și de apel.

Tot aici, instanța de recurs analizînd decizia instanței de apel, sub aspectul erorii invocate, constată că, în speța dată nu s-a stabilit eroarea invocată de recurent, deci nu există vreun temei legal pentru a interveni în soluția adoptată de către instanța de apel.

În contextul dat, este necesar de specificat că, pentru a constitui temei de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădit neîndoielnică. Eroare gravă de fapt nu privește dreptul de reapreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decît cea pe care materialul probator o susține.

Prin urmare, reieșind din cele enunțate, instanța de recurs susține integral statuările instanțelor de fond, cu privire la nevinovăția inculpatei Brodețcaia S. în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 298 lit. b) Cod penal și Cusursuz I. în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 298 lit. b) Cod penal și art. 361 alin. (1) Cod penal.

În continuare, instanța de recurs menționează că argumentele recurentului, precum că instanța de apel nu s-a expus în decizia sa asupra declarațiilor martorilor, sunt declarative, deoarece în decizia contestată (Vol. V, f.d. 39-66), instanța de apel a făcut o analiză a declarațiilor martorilor audiați la caz, în ansamblu, totodată examinîndu-le în cumul cu toate probele administrate pe cauza penală dată.

Subsidiar celor menționate, instanța de recurs consideră că aprecierea instanței de apel a întregului ansamblu probator administrat a fost efectuată în conformitate cu prevederile legale (art. 101 Cod de procedură penală), dîndu-le o apreciere justă și obiectivă în raport cu circumstanțele cauzei.

Așadar, instanța de recurs susține punctările instanței de apel precum că accidentul produs nu a fost condiționat de către neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu a persoanelor învinuite. În sensul dat, instanța de apel a indicat că *„încălcările depistate la Substația de Transformare nr. 115 după accidentul produs, nu au fost cauza accidentului, deoarece din declarațiile martorului Tauci I. reiese că, în luna ianuarie 2009, după efectuare controlului la substația nr. 115, nu au fost întocmite careva prescripții cu privire la starea tehnică a substației, deoarece la momentul controlului ușile erau închise cu lacăte,*

iar pe uși erau semnele de avertizare. (Vol. IV, f.d. 214-216). Prin urmare, se constată că nu există o legătură de cauzalitate între acțiunile inculpaților și urmările prejudiciabile survenite, adică vătămarea gravă a integrității corporale a minorului Slav A.

Tot, în acest sens, instanța de recurs reține ca fiind întemeiate statuările instanței de apel privind actul de prescripție nr. 2 din 29.01.2009, la care face trimitere recurentul întru susținerea învinuirii înaintate inculpaților, menționând că prescripțiile indicate în conținutul acestuia s-au referit la deconectarea a două substații de transformare, inclusiv și a celei cu nr. 115, din motiv că nu a fost soluționată chestiunea cu privire la apartenența de balanță a acesteia, și nicidecum din cauza stării tehnice a acesteia. Astfel, neregulile de ordin tehnic nu pot fi imputate inculpaților pentru neîndeplinire.

Tot sub aspectul aprecierii probelor, instanța de recurs consideră întemeiate concluziile instanței de apel referitor la faptul că neglijența în serviciu imputată inculpaților nu a fost demonstrată de către acuzare, iar la capitolul dat instanța de apel a remarcat că potrivit pct. 5.4.15 al Regulilor de exploatare tehnică a stațiilor și rețelelor electrice, controlul la punctele de transformare se efectuează de 2 ori pe an.

Astfel, în limitele normei invocate mai sus, s-a constatat cu precizie de către instanțele de fond, că inculpații și-au îndeplinit cu responsabilitate și conformitate cu regulamentele interne atribuțiile de serviciu, și ultimul control efectuat la substația de transformare nr. 115 a fost organizat la 14.01.2009, iar în momentul acela substația corespundea tuturor regulilor de exploatare nepericuloasă acesteia. Drept urmare, următorul control planificat pentru această substație, era preconizat peste o perioadă de 6 luni de ultimul control.

De asemenea, instanța de recurs reține ca fiind întemeiate concluziile instanțelor de fond privind nevinovăția inculpatului Cusursuz I. în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal, indicând că de fapt examinarea substației de transformare nr. 115 la data de 14.01.2009 a fost efectuată de către instalatorul electric Cara D., care a și întocmit actul de examinare a substației date. În asemenea circumstanțe, inculpatul Cusursuz I. nu a avut posibilitatea de a cunoaște dacă informațiile introduse de către instalatorul Cara D. sunt false sau nu.

Reieșind din ansamblul circumstanțelor menționate, instanța de recurs este solidară cu constatările instanței de apel, care a indicat că învinuirea adusă inculpaților nu se bazează pe probe directe, pertinente și concludente, ce ar demonstra cu certitudine neglijența inculpaților Brodețcaia S. și Cusursuz I. în activitatea lor de serviciu, fapt ce a dus la producerea accidentării părții vătămăte.

În astfel de situații, când învinuirea se bazează pe probe indirecte, acuzatorul de stat trebuie să expună toate versiunile posibile, să le confrunte cu probele administrate și să demonstreze convingător că învinuirea înaintată rezistă oricărei critice. Ba mai mult, este necesară nu numai dezmințirea celorlalte versiuni apărute, dar și demonstrarea că anume versiunea acuzării, este cea corectă și că nicio probă nu o contrazice.

În acest context, instanța de recurs consideră că instanțele de fond corect au făcut trimitere la prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, care stipulează că

„concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.”

Mai mult ca atât, Colegiul penal ține să specifice că, alegațiile recurentului expuse în cererea de recurs, au constituit deja obiectul judecării cauzei în instanța de apel, iar materialul probator al cauzei penale dovedește legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au dus la pronunțarea deciziei de menținere a sentinței de către instanța de apel.

Nu în ultimul rând, Colegiul penal opinează că soluțiile instanțelor privitor la achitarea inculpaților Brodețcaia S. și Cusursuz I., din motiv că în acțiunile acestora nu se întrunesc elementele componenței de infracțiune, este corectă. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind motivată, mai mult, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de către apelant, a apreciat just probatoriul administrat, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția, iar criticile din recursul declarat, sunt vădit neîntemeiate.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că eroarea prevăzută la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu a fost stabilită în prezenta cauză, drept urmare nu sunt prezente careva motive de a interveni în soluția adoptată de către instanțele de fond în privința lui Brodețcaia S. și Cusursuz I.

În consecință, instanța de recurs menționează că argumentele invocate de acuzatorul de stat în recursul declarat, sunt neîntemeiate, din care motive se decide inadmisibilitatea acestuia.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Mihailenco Olga, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 21 decembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe **Brodețcaia Svetlana Anatoli** și **Cusursuz Ilia Nicolae**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 07 iulie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru